

LES DONES EN EL MERCAT DE TREBALL

Existeix una discriminació per gènere en el mercat de treball?

Baix Llobregat, març 2016

Amb la col·laboració de:

ÍNDEX

1. Introducció	4
2. Principals dades	5
3. Aproximació general	7
3.1 Població activa	7
Principals indicadors de població activa	
Evolució de les taxes d'activitat segons sexe.	
3.2 Població ocupada	8
Principals indicadors de població ocupada.	
Evolució de les taxes d'ocupació segons sexe.	
3.3 Població emprenedora	10
Població ocupada segons situació professional.	
Iniciatives empresarials segons sexe i antiguitat.	
Indicadors principals d'emprenedoria segons sexe.	
3.4 Usos del temps. Qui fa què?	11
Usos del temps en un dia mitjà. Distribució per sexe.	
3.5 Maternitat, paternitat i treball	12
Prestacions per maternitat segons sexe.	
Durada de les prestacions.	
Prestacions de maternitat i paternitat gaudides per homes.	
3.6 Salaris i gènere	13
Distribució salarial segons sexe.	
Distribució salarial segons grup d'ocupació.	
Distribució salarial segons sector productiu.	
Distribució salarial segons edat.	
3.7 Risc de pobresa	15
Evolució taxa de risc de pobresa segons sexe.	
Taxa de risc de pobresa per sexe i grups d'edat.	
4. Atur registral al Baix Llobregat	16
Evolució atur registrat.	
Pes de les persones aturades segons sexe.	
Persones aturades segons sexe i edat.	
4.1 Durada demanda d'ocupació	17
Durada de la demanda d'ocupació segons edat.	
Durada de la demanda d'ocupació segons nivell formatiu.	
4.2 Atur registrat segons activitat econòmica	18
4.3 Atur registrat segons ocupació	19
4.4 Dades municipals	20
Municipis amb més pes de dones en situació d'atur	
Municipis amb menys pes de dones en situació d'atur	
5. Contractes registrats al Baix Llobregat	21
Evolució contractes registrats.	
Pes dels contractes registrats segons sexe.	
Contractes registrats segons sexe i edat.	
5.1 Modalitat dels contractes registrats.	22
Evolució taxa de temporalitat contractual.	
Pes dels contractes temporals segons sexe.	

Contractes registrats segons tipologia.	
Contractes registrats segons modalitat.	
5.2 Dades municipals.	23
Municipis amb més i menys contractes registrats per dones.	
Municipis amb més i menys contractes temporals registrats per dones.	
6. Contrastació d'hipòtesis.	25
7. Semàfor d'indicadors de mercat de treball.	26
8. Conceptes i accés a les dades.	27
9. Recomanacions bibliogràfiques.	30

1. Introducció

Per què estudiar el mercat de treball en clau de gènere?

De manera general s'inclou a les dones dins dels col·lectius més vulnerables en el mercat de treball (juntament amb joves i estrangers). En aquest estudi analitzarem si les dones són un col·lectiu vulnerable en el mercat de treball del Baix Llobregat. Considerarem col·lectius vulnerables a aquells que estiguin més exposats a una situació de precarietat laboral tant en l'accés com en l'ocupació al mercat de treball.

Per tal d'ordenar i estructurar la informació obtinguda de l'estudi de la presència de les dones a les institucions locals del Baix Llobregat s'ha considerat 7 àmbits d'anàlisi i les subsegüents hipòtesis de treball.

1. Discriminació de gènere en el mercat de treball

La hipòtesi principal de l'estudi rau en l'existència de discriminació per gènere en l'accés com en la permanència del mercat de treball. Discriminació que es pot detectar en: La població ocupada, La tipologia de jornades o La distribució salarial.

2. Segregació vertical

Un dels símptomes de discriminació per raó de gènere és la segregació vertical, és a dir, trobarem més dones en les ocupacions elementals i més homes en càrrecs directius.

H2. Existeix segregació vertical en el mercat de treball del Baix Llobregat.

3. Segregació Horitzontal

La segregació horitzontal és un altre indicador tradicional de la discriminació per gènere. En el cas del mercat de treball, la segregació horitzontal es detecta en observar si existeixen activitats econòmiques desenvolupades majoritàriament per homes o per dones.

H3. Existeix segregació horitzontal en el mercat de treball del Baix Llobregat.

4. Bretxa salarial

La diferència salarial entre homes i dones és la bretxa salarial. Si de manera general els homes presenten unes retribucions salarials superior a la de les dones, existirà discriminació per gènere.

H4. Existeix una discriminació de gènere en la distribució salarial. Existeix una bretxa salarial entre dones i homes.

5. Emprenedors o empenedores

Sovint es considera que la discriminació de gènere en l'emprenedoria no és tal ja que l'emprenedoria és un acte voluntari, les dones no emprenen perquè no volen. Tot i amb això, darrera de la voluntat i possibilitat d'emprenre, existeixen sobretot, barreres de manca d'apoderament. Per tant, si trobem un diferencial positiu d'emprenedors, trobarem una discriminació invisible de gènere.

H5. Existeix una discriminació per gènere en l'activitat emprenedora. La creació de noves empreses ve liderada per homes.

6. La conciliació té nom de dona?

H6. La conciliació de la vida laboral i familiar recau sobre les dones. Són elles qui es responsabilitzen de les càrregues domèstiques i la cura familiar.

2. Principals dades

La taxa d'activitat és l'indicador d'activitat amb major diferencial entre homes i dones (9 punts)

- El percentatge de població activa i ocupada masculina és superior a la femenina.
- La població inactiva i aturada és superior entre les dones.
- La variació anual dels principals indicadors de població activa consolida la tendència.

Mentre el treballador per compte propi és home, la jornada a temps parcial és de la dona.

- La població ocupada assalariada és major entre les dones que entre els homes.
- El diferencial d'homes i dones a compte propi és de 9,6 punts en favor dels homes.
- La jornada a temps parcial té nom de dona.

L'emprenedoria és majoritàriament masculina.

- Sis de cada deu emprenedors en fase inicial són homes.
- La taxa d'activitat emprenedora de les dones de 18 a 34 anys és del 7%, entre els homes, del 11,3%.

L'ús del temps varia segons el gènere.

- Mentre el 91% de les dones consideren la cura de llar i de la família com una activitat diària principal, aquest percentatge entre els homes ho és del 79%. El temps destinat a la mateixa mostra un diferencial de 2 hores més al dia en favor de les dones.
- Les aficions i el treball remunerat són, per contra, les activitats principals que presenten un major diferencial negatiu entre homes i dones. El treball és l'activitat diària principal per un 39%, entre les dones aquest percentatge és del 30%. Les aficions són activitat diària principal per un 37% dels homes, mentre que entre les dones, aquest percentatge és del 27%.

La bretxa salarial existeix i es fa més gran segons edat, ocupació i rang salarial.

- L'any 2013, les dones tenien un salari mitjà de 20.741 euros, 6.944 euros inferior al dels homes.
- Mentre que entre els treballadors més ben remunerats (percentil 90) la bretxa salarial és de 25%, entre els pitjor remunerats (percentil 10) aquesta és del 31%.
- Les ocupacions altes (directius i tècnics) la bretxa salarial és del 21%, en les baixes (ocupacions elementals) és del 38%.
- El grup d'edat de 25 a 34 anys és el que presenta una bretxa salarial menor (15%), el grup de més de 55 anys la major (26%).

El risc a la pobresa és major entre les dones.

- El 21,6% de les dones viuen en llars amb una renda disponible inferior al 60% dels ingressos medians de les llars.
- La taxa de risc a la pobresa és superior entre les dones (21,6%) que entre els homes (20,2%).
- Mentre la taxa de risc es redueix entre els homes (-0,5 pp respecte l'any anterior), entre les dones, augmenta (+2,8pp).

Des de 2012 hi ha més atur registrat de dones que d'homes al Baix Llobregat.

- Del total de persones aturades en el 2015 al Baix Llobregat, el 54% són dones i el 46% homes. Aquest diferencial incrementa a mesura que l'edat de les persones aturades augmenta. El percentatge de dones joves aturades és del 41%, entre els majors de 55, el percentatge d'aturades és del 58%.
- El demandant d'ocupació de llarga durada (més de 2 anys) és major entre les dones (32%) que entre els homes(24%).

Segregació horitzontal present a la comarca.

- Entre el 76 i 84% de les persones aturades que havien realitzat activitats relacionades amb l'educació, llars i sanitàries i serveis socials a la comarca eren dones.
- Només el 12% de les persones aturades del sector de la construcció eren dones.

Segregació vertical present a la comarca.

- El 30% de les persones aturades que havien treballat com a directors i gerents eren dones.
- En canvi, les ocupacions d'empleats d'oficina i comptables (amb un 83% de persones aturades dones) i ocupacions de restauració o venedors (78% de persones aturades dones) són les que presenten un predomini de dones entre les persones aturades.

Els contractes temporals són majoritàriament d'homes

- El 57% dels nous contractes temporals són registrats per homes.
- El 61% dels contractes d'interinitat són registrats per dones.

3. Aproximació general

3.1 La població activa

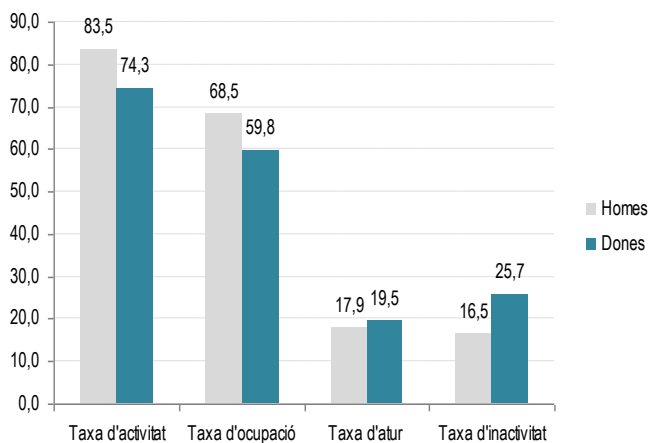
La població econòmicament activa està integrada per aquelles persones dedicades a la producció de béns i serveis ja estiguin ocupats o desocupats.

El percentatge de població activa i ocupada masculina és superior a la femenina. Mentre els homes presenten un 83,5% de taxa d'activitat, el de les dones és del 74,3%. La taxa d'ocupació dels homes supera a la de dones en 8,7 punts (68,5% d'homes i 59,8% de dones en edat activa estan ocupades).

La població inactiva i aturada és superior entre les dones. Mentre el 16,5% dels homes són inactius, el 25,7% de les dones són inactives en el mercat de treball (mostrant una diferència de +9 respecte els homes). El percentatge de dones aturades (19,5%) també és superior (1,6 punts més respecte els homes).

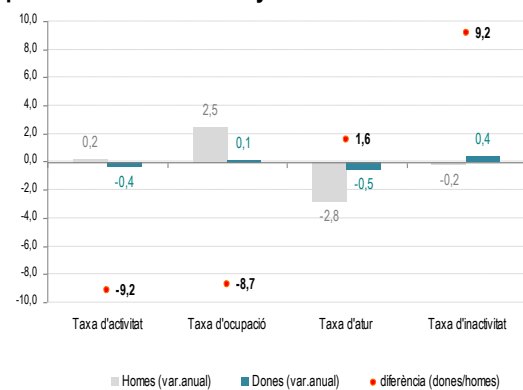
La variació anual dels principals indicadors de població activa consolida la tendència. Respecte el 2014, tot i que lleugerament (-0,4) disminueix la taxa d'activitat femenina mentre augmenta la masculina (+0,2). La taxa d'ocupació augmenta tant en homes com en dones, però l'augment entre els homes és superior (+2,5 en els homes i +0,1 en les dones). La taxa d'atur disminueix amb intensitat entre els homes (-2,8) que entre les dones (-0,5). Finalment, la taxa d'inactivitat entre els homes disminueix en -0,2 però en les dones augmenta (+0,4).

Principals indicadors de població activa. Catalunya. 2015.

Font: OC-BL a partir de les dades de l'Enquesta de Població Activa publicades a Idescat.

Variació interanual dels principals indicadors de població activa. Catalunya.2015.

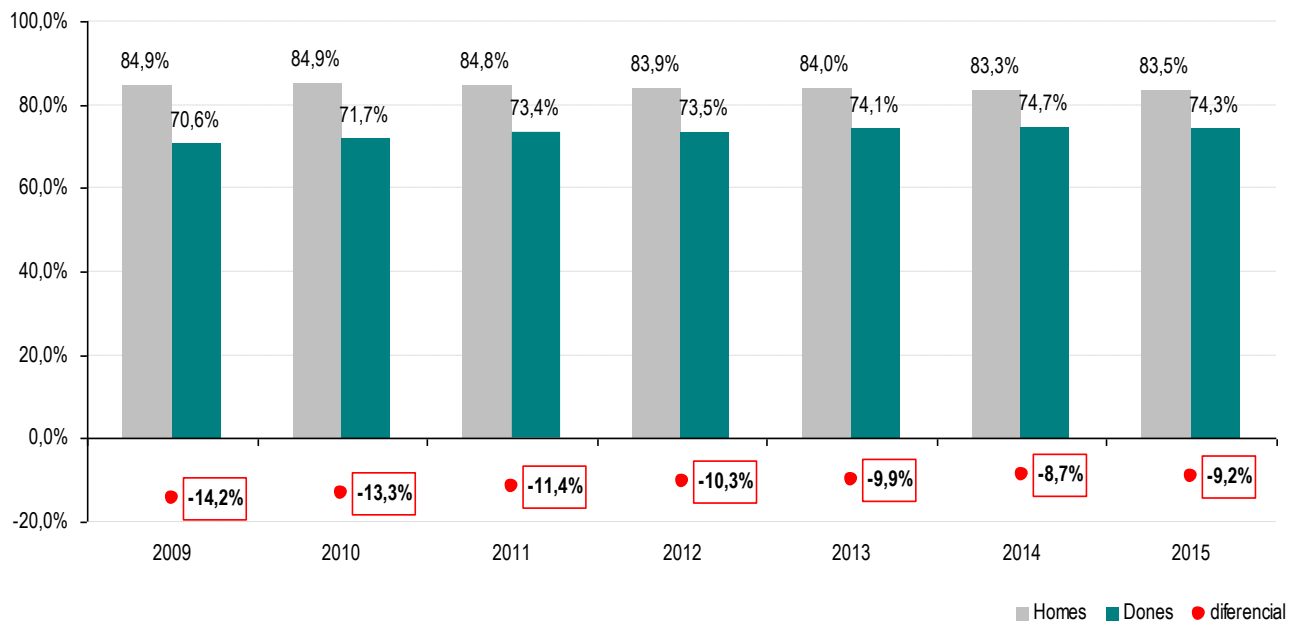

Font: OC-BL a partir de les dades de l'Enquesta de Població Activa publicades a Idescat.

Fins al 2014 la taxa d'activitat femenina augmenta de manera constant, en el 2015 aquesta disminueix. La taxa d'activitat masculina, es manté en el 2010, disminueix en el 2012, augmenta en el 2013, torna a disminuir en el 2014 i augmenta en el 2015.

El diferencial de les taxes d'activitat d'homes i dones és sempre negatiu (la taxa d'activitat dels homes sempre és superior al de les dones). L'evolució del diferencial mostra una reducció constant (en el 2009 el diferencial era del 14,2 i en el 2015 era de 9,2), tot i l'augment registrat entre el 2014 i 2015 (de 8,7 a 9,2).

Evolució de les taxes d'activitat segons sexe. Catalunya. 2009-2015.

Font: OC-BL a partir de les dades de l'Enquesta de Població Activa publicades a Idescat.

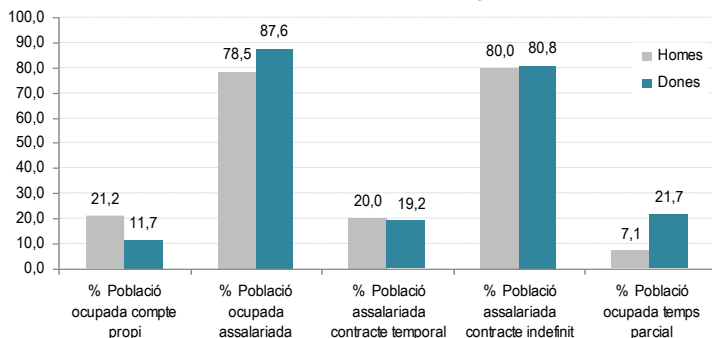
3.2 La població ocupada

Gran part de la població ocupada és assalariada. Hi ha un **major percentatge de dones assalariades** (87,6%) que homes (78,5%). En canvi, **és superior el percentatge d'homes que treballen per compte propi** (21,2%) que en dones (11,7%) (un diferencial de 9,6 entre homes i dones).

La jornada a temps parcial té nom de dona. El 7% dels homes estan ocupats a temps parcial, entre les dones, l'ocupació a temps parcial és del 21,7% (un diferencial de 14,6 punts percentuals entre homes i dones).

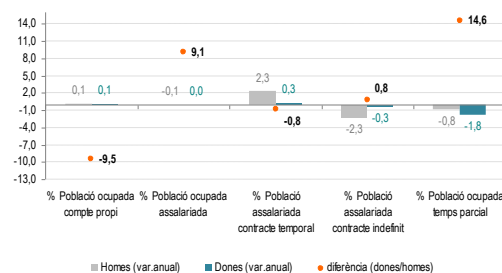
Respecte al 2014, augmenta la població assalariada de contracte temporal (molt més entre els homes que entre les dones) i disminueix la població assalariada de contracte indefinit. Tant entre homes com entre dones disminueix el percentatge de població ocupada a temps parcial, aquesta disminució és superior entre les dones (-1,8).

Principals indicadors de població ocupada. Catalunya 2015.

Font: OC-BL a partir de les dades de l'Enquesta de Població Activa publicades a Idescat.

Variació interanual dels principals indicadors de població ocupada. Catalunya.2015.

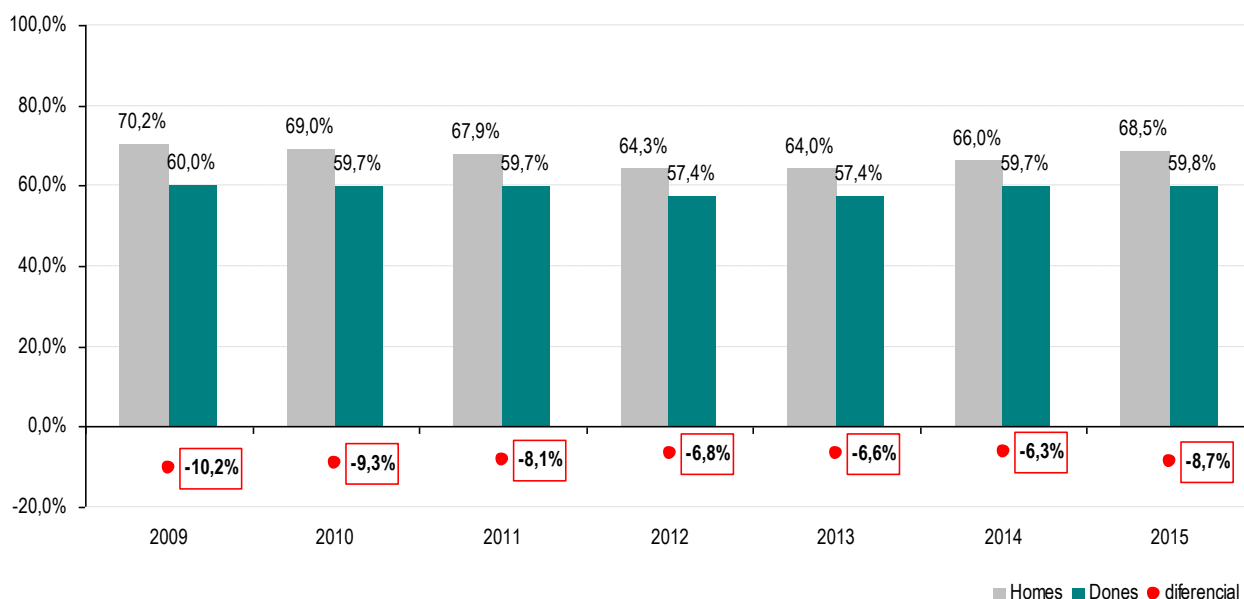

Font: OC-BL a partir de les dades de l'Enquesta de Població Activa publicades a Idescat.

Fins al 2013 la taxa d'ocupació femenina disminueix de manera constant (de suposar el 60% de la població activa femenina en el 2009 fins al 57,4% en el 2013). Els 2 darrers anys augmenta de manera discreta la taxa d'ocupació femenina (59,7% en el 2014 a 59,8% en el 2015). Entre els homes es registra la mateixa tendència de disminució.

El diferencial de les taxes d'ocupació d'homes i dones és sempre negatiu (la taxa d'ocupació dels homes sempre és superior al de les dones). L'evolució del diferencial mostra una reducció constant i destacada fins al 2014 (en el 2009 el diferencial era del 10,2 i en el 2014 era de 6,3). En el 2015 es registra, per primera vegada en aquesta sèrie, un **augment del diferencial de la taxa d'ocupació** (passant de 6,3 punts a 8,7).

Evolució de les taxes d'ocupació segons sexe. Catalunya. 2009-2015.

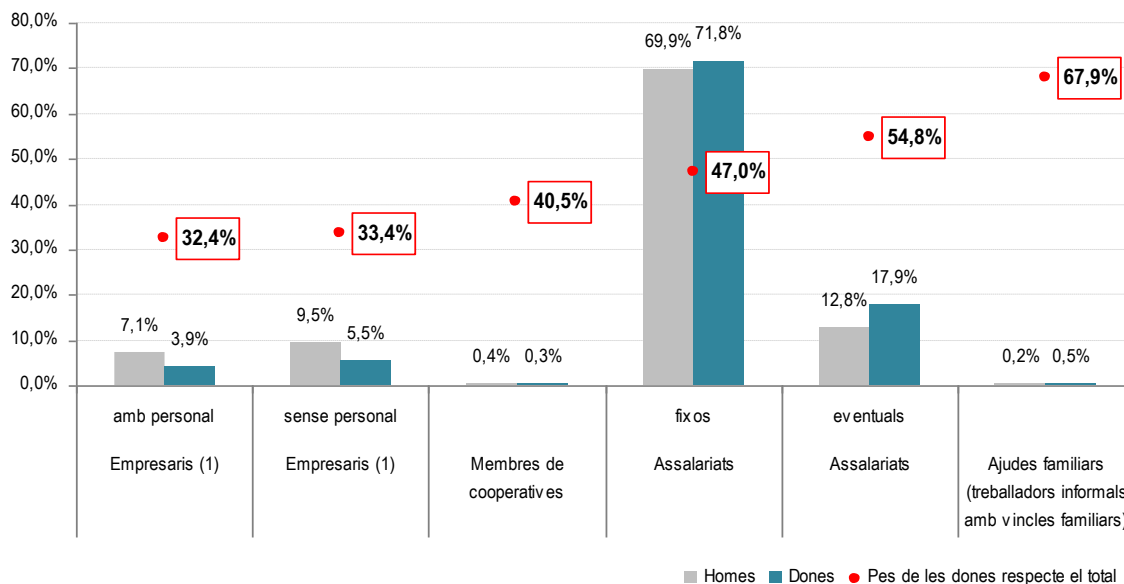

Font: OC-BL a partir de les dades de l'Enquesta de Població Activa publicades a Idescat.

3.3 La població emprenedora

Només el 30% dels empresaris del Baix Llobregat són dones. Les dones superen als homes en assalariats eventuais (55%) i com a treballadores informals en empreses amb vincles familiars¹ (68%).

Població ocupada segons situació professional. Baix Llobregat. 2011.

Font: OC-BL a partir de les dades del Cens de Població i Habitatges de 2011 publicades a Idescat.

En el 2014 sis de cada deu emprenedors en fase inicial eren homes però també encapçalen gran part dels abandonaments del procés emprenedor (71%).

En el cas dels emprenedors potencials la participació és més equitativa entre tots 2 gèneres. L'índex TEA (taxa d'activitat emprenedora que mesura les iniciatives empresarials d'entre 0 i 3,5 anys en el mercat sobre la població en edat activa) constata que la població masculina és més propensa a emprendre que la femenina. Segons grups d'edat, el diferencial entre dones i homes més gran el trobem entre els 18 i 34 anys, on la TEA de les dones és del 7% i entre els homes del 11,3%.

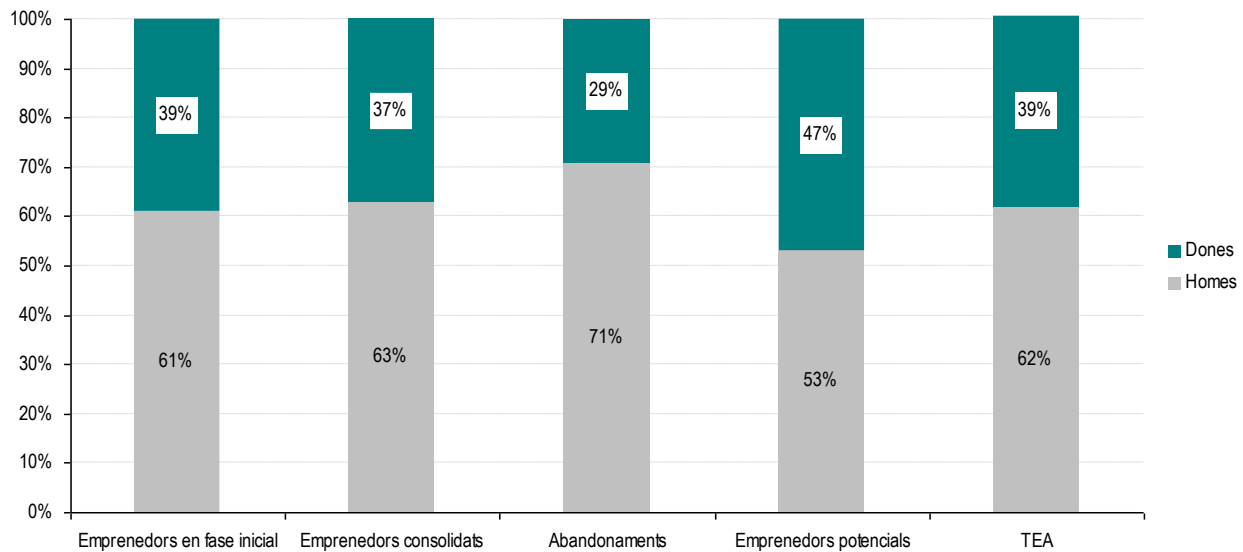
Iniciatives empresarials segons sexe i antiguitat. Catalunya 2014.

	Homes	Dones
En etapa inicial (entre 0 i 3 mesos)	58%	42%
Noves (entre 3 i 42 mesos)	65%	35%
Consolidades (més de 3 anys i mig)	63%	37%

Font: OC-BL a partir de l'informe Global Entrepreneurship Monitor 2014.

¹ Les ajudes familiars es consideren a aquelles persones que treballen sense remuneració reglamentària en l'empresa d'un familiar amb el que conviu.

Indicadors principals d'emprenedoria segons sexe. Catalunya 2014.

Font: OC-BL a partir de l'informe Global Entrepreneurship Monitor 2014.

3.4 Usos del temps. Qui fa què?

Un element a analitzar la situació de les dones en el mercat de treball, és la relació entre el temps i el treball. En aquest punt cal destacar que el temps de treball no només es limita a la jornada laboral ja que el treball no es limita a l'activitat laboral. S'ha d'ampliar la concepció de treball al treball domèstic, al treball de cura i al treball cívic comunitari.

Les darreres dades disponibles d'usos del temps (Enquesta d'usos del temps 2010-2011 de l'Idescat) mostren el major diferencial en l'**activitat de llar i família**. Mentre el 79% dels homes reconeixen haver dedicat temps a l'activitat en el cas de les dones aquest percentatge arriba al 92%. Aquesta diferència encara és major si observem el temps dedicat a aquesta activitat (2 hores en el cas dels homes i 4 en el cas de les dones).

Les activitats relacionades amb aficions i informàtica, treball remunerat i esports i activitats a l'aire lliure són les que presenten una major participació d'homes i major diferencial entre homes i dones.

Activitats principals en un dia mitjà. Qui fa què? Catalunya 2011.

	Participació en l'activitat (%)			Durada mitjana (2)		
	homes	dones	diferencial	homes	dones	diferencial
Treball remunerat	38,9	29,6	↓ -9,3	07:51	06:50	↓ - 01:01
Estudis	13,0	12,6	↓ -0,4	05:01	04:41	↓ - 00:20
Cures personals	100,0	100,0	↑ 0,0	11:32	11:34	↑ + 00:02
Llar i família	79,0	91,9	↑ 12,9	02:35	04:14	↑ + 02:21
Treballs voluntaris i reunions	10,4	12,6	↓ 2,3	01:55	01:54	↓ - 00:01
Vida social i diversió	62,1	62,9	↑ 0,8	01:55	01:56	↑ + 00:01
Esports i activitats a l'aire lliure	43,0	37,8	↓ -5,2	02:05	01:47	↓ - 00:18
Aficions i informàtica	36,7	27,1	↓ -9,7	02:02	01:36	↓ - 00:26
Mitjans de comunicació	84,5	82,8	↓ -1,7	02:44	02:30	↓ - 00:14
Trajectes i ús del temps no especificat	86,8	83,5	↓ -3,3	01:32	01:30	↓ - 00:02

Font: OC-BL a partir de l'enquesta d'usos del temps 2010-2011 d'Idescat.

3.5 Maternitat, paternitat i treball

La titularitat del dret del permís de maternitat, que és de 16 setmanes, correspon a la mare. Aquest permís és intransferible al pare abans de la setena setmana. Així doncs, si la mare cedeix aquest permís al pare, aquest pot gaudir de les 10 setmanes restants. Tant a Catalunya com a la província de Barcelona l'1,8% dels permisos de maternitat van ser gaudits pels pares. Respecte el 2014 s'observa un major creixement relatiu de les prestacions de maternitat gaudides per homes que les prestacions gaudides completament per les dones, també s'ha registrat un augment de les prestacions per paternitat (2% més que en el 2014).

Prestacions de maternitat segons sexe.

	2014	2015	variació anual	
			absoluta	relativa
<i>Província de Barcelona</i>				
Dones	36.561	36.874	313	0,9%
Homes	597	699	102	17,1%
% prestacions de maternitat compartides per homes	1,6%	1,9%		0,3%
<i>Catalunya</i>				
Dones	48.156	48.641	485	1,0%
Homes	814	882	68	8,4%
% prestacions de maternitat compartides per homes	1,7%	1,8%		0,1%

Font: OC-BL a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social.

Durada mitja de les prestacions per maternitat.2015.

		Barcelona	Catalunya
Modalitat contributiva	No comparteixen	34.965	45.884
	Durada mitja	113	113
	Comparteixen (**)	478	613
Modalitat no contributiva	Durada mitja	69	67
	No comparteixen	44	60
	Durada mitja	44	44
Altre progenitor	Comparteixen (**)	2	2
	Durada mitja	42	42
	Modalitat contributiva i no contributiva	487	624
	Durada mitja	46	47

(**) El nombre de dones que comparteixen període baixa i el d'altres progenitors no sempre coincideix, perquè poden estar en altre direcció provincial, o poden donar lloc a diversos processos per causa de pluriocupació o pluriactivitat.

Font: OC-BL a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social.

Prestacions de maternitat i paternitat gaudides per homes

	variació anual			
	2014	2015	absoluta	relativa
<i>Prestacions de maternitat gaudides per homes</i>				
Barcelona	597	699	102	17,1%
Catalunya	814	882	68	8,4%
<i>Prestacions de paternitat</i>				
Barcelona	33.031	33.892	861	2,6%
Catalunya	44.227	45.309	1.082	2,4%

Font: OC-BL a partir de les dades del Ministerio de Empleo y Seguridad Social.

3.6 Salaris i gènere.

Segons l'Enquesta d'estructura salarial de l'INE, l'any 2013 les dones catalanes tenien un salari mitjà de 20.741 euros, 6.944 euros inferior al dels homes. Com veurem, **la desigualtat salarial és una característica transversal que afecta a tots els sectors, edats i ocupacions.**

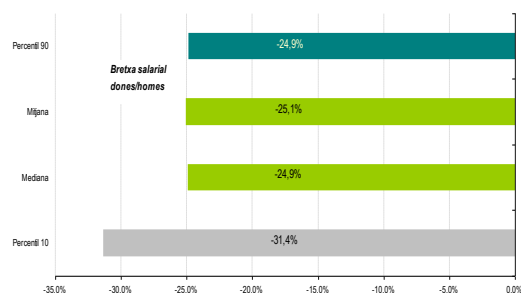
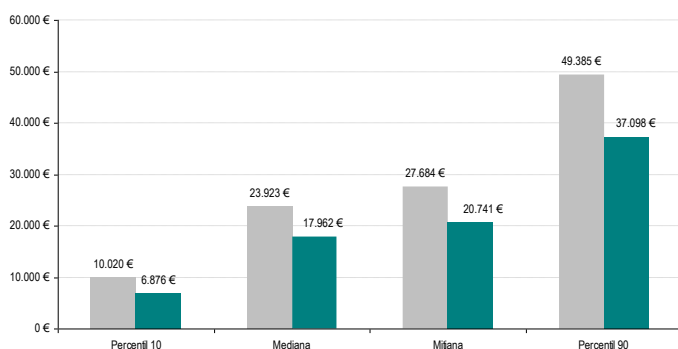
Una primera manera d'aproximar-nos als salaris és observant la bretxa salarial (la diferència entre els salaris dels homes i les dones) segons la distribució salarial tenint en compte els valors extrems (percentil 10 i percentil 90) i els valors mitjans (mitjana i mediana) del conjunt de salaris. Observem que és entre els salaris més baixos on la bretxa salarial és major (-31,4%) i en els salaris superiors on la bretxa salarial menor (-24,9%).

Si observem la distribució salarial segons grups d'ocupació, considerant ocupacions altes (directius, professionals científics, intel·lectuals i tècnics), mitjanes (administratius, venedors, restauradors, artesans, treballadors del sector industrial i agricultors) i baixes (operadors i ocupacions elementals), veiem també un diferencial salarial decreixent a mesura que anem pujant en les ocupacions. Així, mentre trobem una bretxa salarial del -21% en les ocupacions altes, en les ocupacions baixes aquesta bretxa augmenta i es situa en el -38%.

Segons sectors productius és el sector serveis el que presenta una major bretxa salarial (24,4%) i és el sector de la construcció el que presenta una menor bretxa salarial.

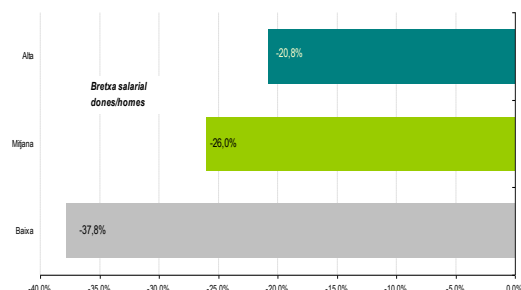
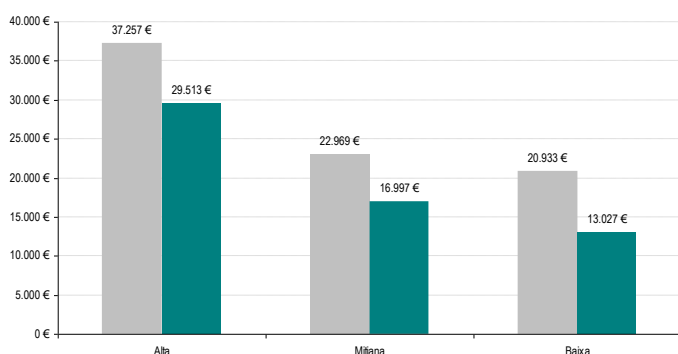
Les dones majors de 45 anys són les que presenten un major diferencial salarial respecte als homes de la mateixa edat (bretxa salarial del -29%). Les dones de 25 a 34 anys, en canvi, són les que presenten un menor diferencial (-14,6%).

Distribució salarial segons sexe.

Font: OC-BL a partir de les dades de la Encuesta de estructura salarial (INE).

Distribució salarial segons grup d'ocupació.

L'INE agrupa les ocupacions de la següent manera

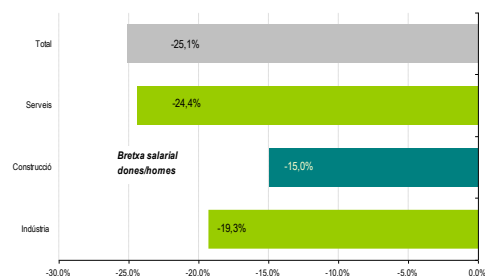
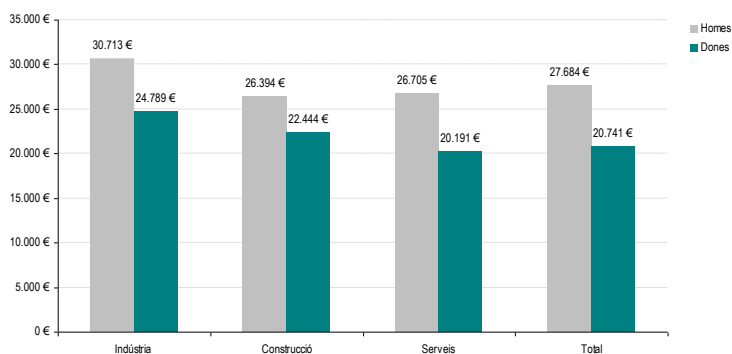
Alta CCO 1,2,3 (Directius, professionals científics i intel·lectuals i tècnics)

Mitja CCO de 4 a 7 (Inclou administratius, venedors, restauradors, artesans, treballadors indústria, agricultors)

Baixa CCO 8 i 9 (Inclou operadors i ocupacions elementals)

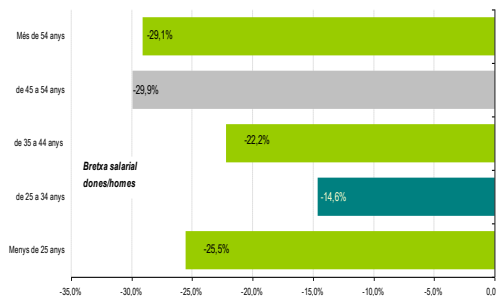
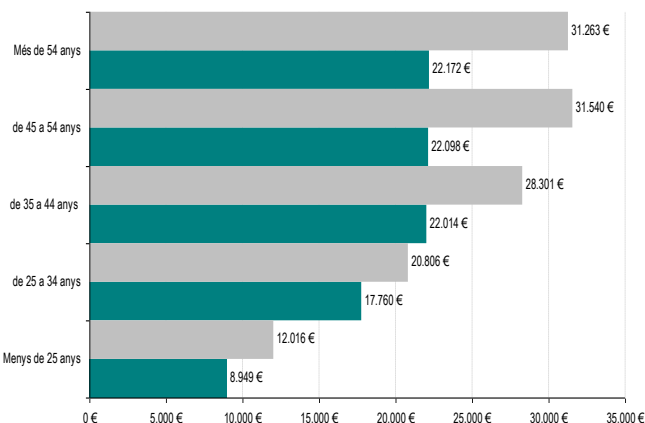
Font: OC-BL a partir de les dades de la Encuesta de estructura salarial (INE).

Distribució salarial segons sector productiu.

Font: OC-BL a partir de les dades de la Encuesta de estructura salarial (INE).

Distribució salarial segons edat

Font: OC-BL a partir de les dades de la Encuesta de estructura salarial (INE).

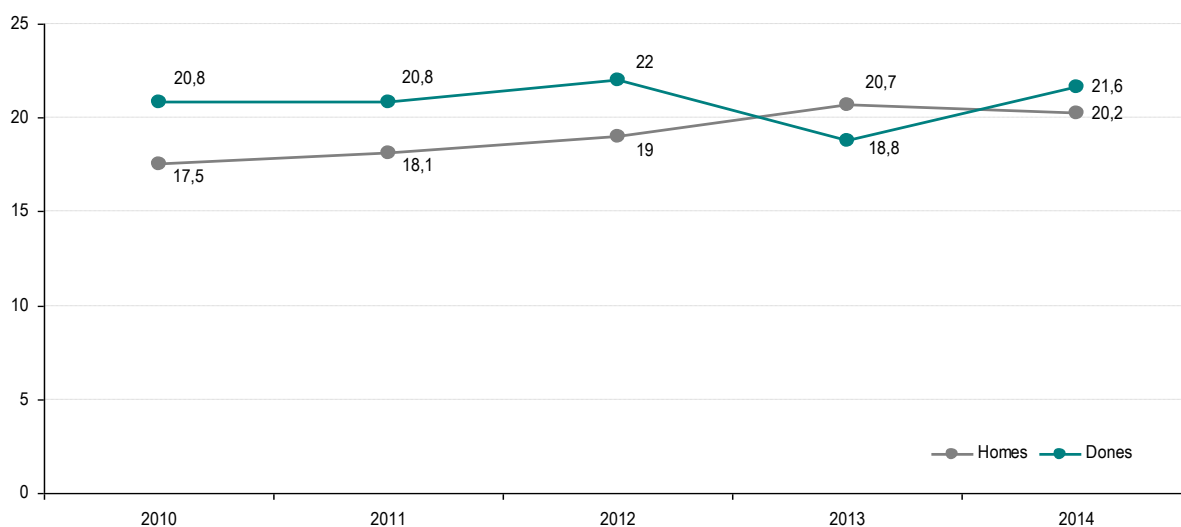
3.7 Risc de pobresa

El percentatge de persones que viuen en llars amb una renda disponible equivalent inferior al 60% dels ingressos mitjans corresponents al mateix tipus de llar ha augmentat de manera constant des de 2010. El 21,6% de les dones viuen en aquest tipus de llars, entre els homes, aquest percentatge era del 20,2%.

Respecte el 2014, **augmenta la taxa de risc de pobresa en 2,8% en les dones i disminueix en -0,5% en els homes.**

Per grans grups d'edat, el risc de pobresa ha crescut més entre la població de més edat. Tot i amb això si ho analitzem també segons sexe, mentre entre els homes d'edat activa la taxa de risc a la pobresa disminueix, entre les dones de la mateixa edat és on més augmenta aquesta taxa.

Evolució de la taxa de risc de pobresa segons sexe. Catalunya.

Font: OC-BL a partir de dades de l'Enquesta de condicions de vida de l'INE publicades a Idescat.

Taxa de risc de pobresa per sexe i grups d'edat. Catalunya 2010-2014.

	2010	2011	2012	2013	2014	variació anual
Homes	17,5	18,1	19	20,7	20,2	-0,5
De 16 a 64	17,2	17,3	18,5	20	19,3	-0,7
65 anys i més	12,7	13	10,8	10,7	13,4	2,7
Dones	20,8	20,8	22	18,8	21,6	2,8
De 16 a 64	18,5	19,4	22	19,5	21,8	2,3
65 anys i més	19	18,9	15,1	13,7	15,1	1,4
Total	19,2	19,5	20,5	19,8	20,9	1,1
Menys de 16 anys	27,3	26,9	28,8	27,3	28,8	1,5
De 16 a 64	17,8	18,4	20,2	19,8	20,6	0,8
65 anys i més	16,3	16,3	13,3	12,4	14,4	2

Font: OC-BL a partir de dades de l'Enquesta de condicions de vida de l'INE publicades a Idescat.

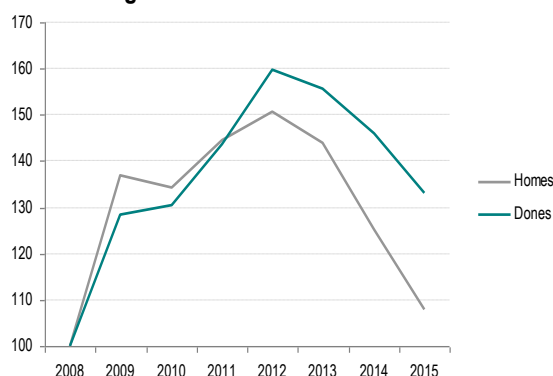
4. Atur registral al Baix Llobregat

El registre de les persones aturades a les oficines de treball és un dels primers indicadors que ens permet aproximar-nos al mercat de treball del Baix Llobregat.

Si s'observa l'evolució de l'atur registral, prenent com a base les persones aturades en el 2008 (23.562 homes, 22.479 dones), aquest mostra un creixement generalitzat en homes i dones, tot i amb això, a partir de 2013, disminueix el creixement de l'atur registral.

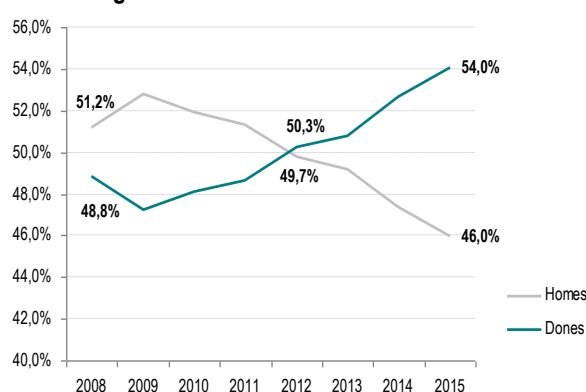
L'evolució de les dones aturades en aquests darrers anys mostra 2 trets que confirmen el creixement de la discriminació de la dona en el mercat de treball. Mentre en el 2008, el pes de dones aturades és inferior al 50% del total (48,8%), en el 2015 és clar el predomini de les dones en les persones aturades del Baix Llobregat (del total de persones aturades, 54% són dones i el 46% són homes).

**Evolució atur registral segons sexe. 2008=100.
Baix Llobregat**

Font: OC-BL a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

**Pes de les persones aturades segons sexe. Evolució.
Baix Llobregat.**

Font: OC-BL a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

El pes de les dones en el conjunt de persones aturades segons edat mostra la mateixa tendència observada que en la distribució salarial. **El percentatge de dones en el conjunt de persones aturades augmenta amb l'edat**. Així mentre entre els menors de 20 anys el 40,6% d'aquests són dones, entre els majors de 55 anys el percentatge és del 57,6%.

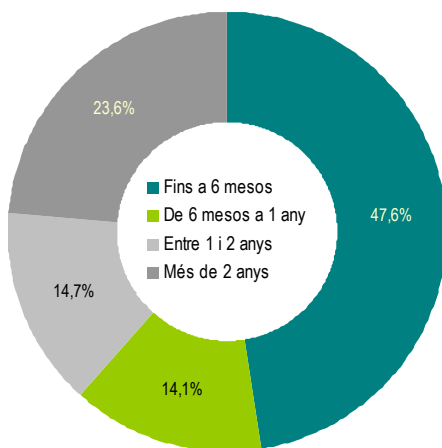
Persones aturades al Baix Llobregat per sexe i edat. Desembre 2015.

	Homes	Dones	Total	Dones/ persones aturades
Menors de 20	558	382	940	40,6%
De 20 a 29 anys	3.295	3.281	6.576	49,9%
De 30 a 45 anys	8.776	10.547	19.323	54,6%
De 45 a 54 anys	6.875	7.653	14.528	52,7%
55 anys i més	5.921	8.038	13.959	57,6%
Total	25.425	29.901	55.326	54,0%

Font: OC-BL a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

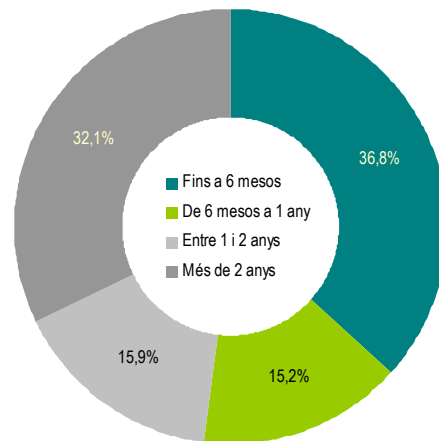
La durada de la demanda d'ocupació també mostra la discriminació de gènere del mercat de treball. Mentre el 62% dels homes aturats porten un any o menys donats d'alta a les oficines de treball, aquest percentatge, en les dones no supera el 52%. En canvi, **la presència de dones és major entre aquelles persones que porten més de 2 anys donades d'alta a les oficines de treball** (32% del total de dones donades d'alta i 24% del total d'homes).

Durada de la demanda d'ocupació dels homes aturats. Baix Llobregat.

Font: OC-BL a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Durada de la demanda d'ocupació de les dones aturades. Baix Llobregat.

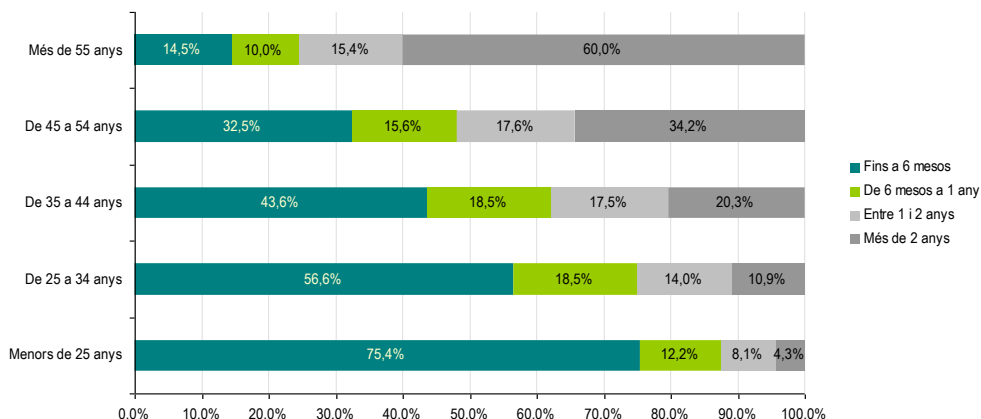
Font: OC-BL a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

4.1 La durada de la demanda d'ocupació segons el perfil de les dones aturades.

La durada de la demanda d'ocupació de les dones aturades està relacionada amb la seva edat. Així, a menor edat, menor durada de la demanda. Més de la meitat de les dones aturades majors de 45 anys porten més d'un any amb la demanda d'ocupació, entre les més joves, el 75% de les demandes són de menys de 6 mesos.

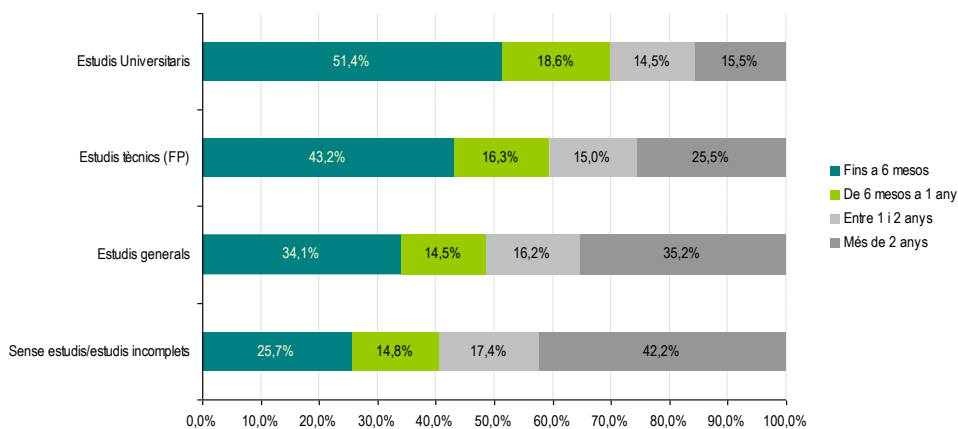
El nivell formatiu també condiona la durada de la demanda d'ocupació de les dones. Sent les dones amb major nivell formatiu les que tenen una menor durada de la demanda d'ocupació. Les dones amb nivell formatiu universitari, la durada de la demanda majoritària és de menys de sis mesos. Entre les que no tenen estudis o no estan complets, la durada de la demanda majoritària és superior a 2 anys.

Durada de la demanda d'ocupació segons edat de les dones.

Font: OC-BL a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Durada de la demanda d'ocupació segons nivell formatiu de les dones.

Font: OC-BL a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

4.2 L'atur registral de les dones segons activitat econòmica.

Activitats administratives i auxiliars (20%), comerç a l'engròs i al detall (18%) i indústries manufactureres (12%) són les activitats amb més pes de dones aturades a la comarca. Altres activitats són les que concentren el major pes de dones aturades respecte el total de persones aturades: activitats de les llars (el 84% de les persones aturades són dones); activitats sanitàries i serveis socials (83%) i educació (76%).

És observant aquesta segona proporció, el percentatge de dones aturades respecte el total de persones aturades segons anterior activitat econòmica desenvolupada, on observem la feminització (activitats de les llars; activitats sanitàries i serveis socials i educació) i la masculinització de certes activitats (construcció; agricultura i energia elèctrica i gas).

Activitats econòmiques amb major pes de dones aturades.

	Pes de les activitats respecte total dones aturades	Pes de dones aturades en l'atur de cada activitat
Activitats de les llars	2,1%	83,7%
Activitats sanitàries i serveis socials	6,2%	83,3%
Organismes extraterritorials	0,0%	81,8%
Educació	2,3%	76,2%
Altres serveis	3,7%	72,8%
Sense ocupació anterior	7,7%	67,8%
Activitats professionals i tècniques	5,7%	66,0%
Activitats immobiliàries	0,9%	65,3%
Comerç a l'engròs i al detall	18,2%	63,9%
Hostaleria	8,9%	61,3%
Activitats financeres i d'assegurances	0,7%	60,0%
Activitats administratives i auxiliars	20,1%	58,9%
Indústries extractives	0,1%	54,8%
Activitats artístiques i d'entreteniment	1,2%	54,0%
Indústries manufactureres	11,5%	50,2%
Informació i comunicacions	1,4%	48,4%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	4,0%	45,6%
Transport i emmagatzematge	2,2%	29,6%
Aigua, sanejament i gestió de residus	0,5%	28,2%
Energia elèctrica i gas	0,0%	26,3%
Agricultura, ramaderia i pesca	0,3%	20,2%
Construcció	2,3%	11,9%
Total	100,0%	54,0%

Font: OC-BL a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

4.3 L'atur registral de les dones segons ocupació.

El 35% de les dones aturades realitzaven ocupacions elementals, però són les ocupacions relacionades amb empleats d'oficina comptables i administratius les que concentren el major pes de dones aturades respecte el total d'atur (83%).

Observant la proporció de dones aturades respecte el total de persones aturades segons anterior activitat econòmica desenvolupada, veiem una clara segregació per gènere en les ocupacions d'empleats oficina i comptables (on el 83% de les persones aturades eren dones); treballadors dels sectors de la restauració, personals i venedors (78% de les persones aturades eren dones); directors i gerents (on el 30% de les persones aturades eren dones), o treballadors d'indústries, construcció i artesans (el 7% de les persones aturades eren dones).

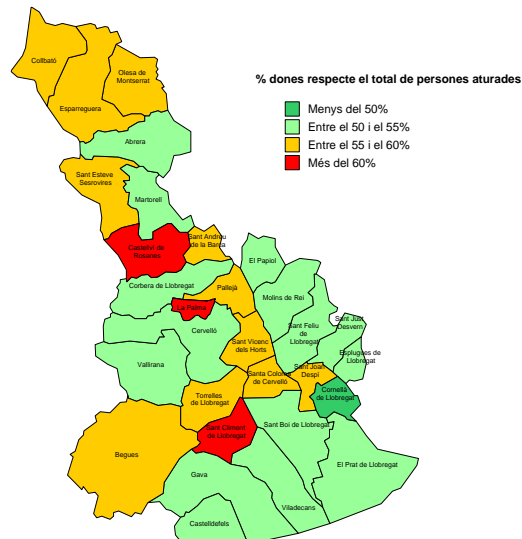
Ocupacions amb major pes de dones aturades.

	Dones	%dones	Dones/atur registrat	Total
Empleats oficina comptables i administratius	5.722	19,1%	83,3%	6.870
Treballadors restauració, personals i venedors	8.244	27,6%	77,5%	10.636
Professionals científics i intel·lectuals	1.516	5,1%	58,9%	2.574
Ocupacions elementals	10.385	34,7%	57,4%	18.097
Tècnics i professionals de suport	1.995	6,7%	41,8%	4.774
Operadors instal·lacions i màquines, i muntadors	1.207	4,0%	30,2%	3.999
Directors i gerents	244	0,8%	29,7%	821
Treballadors act. agrícoles, ramaderes i pesqueres	69	0,2%	17,8%	388
Artisans, treballadors indústries i construcció	519	1,7%	7,2%	7.162
Ocupacions militars	0	0,0%	0,0%	5

Font: OC-BL a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

4.4 Dades municipals.

La distribució del pes de les dones en el conjunt de les persones aturades registrades segons els municipis del Baix Llobregat és desigual. Castellví de Rosanes és el municipi que té la major proporció de dones aturades (62% del total de persones aturades), en canvi, Cornellà de Llobregat és el municipi amb menor proporció de dones aturades (49%).

Font: OC-BL a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Municipis amb major pes de dones aturades. Baix Llobregat.

	Dones/total persones aturades
Castellví de Rosanes	62,1%
Sant Climent de Llobregat	61,5%
Palma de Cervelló, la	61,2%
Pallejà	59,3%
Torrelles de Llobregat	57,5%
Sant Andreu de la Barca	57,2%
Olesa de Montserrat	57,1%
Santa Coloma de Cervelló	56,5%
Collbató	55,8%
Esparreguera	55,8%

Font: OC-BL a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Municipis amb menor pes de dones aturades. Baix Llobregat.

	Dones/total persones aturades
Cornellà de Llobregat	48,9%
Martorell	51,4%
Vallirana	53,6%
Sant Feliu de Llobregat	53,7%
Gavà	53,9%
Sant Just Desvern	54,0%
Corbera de Llobregat	54,2%
Esplugues de Llobregat	54,3%
Sant Boi de Llobregat	54,3%
Papiol, el	54,3%

Font: OC-BL a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

5. Contractes registrats al Baix Llobregat

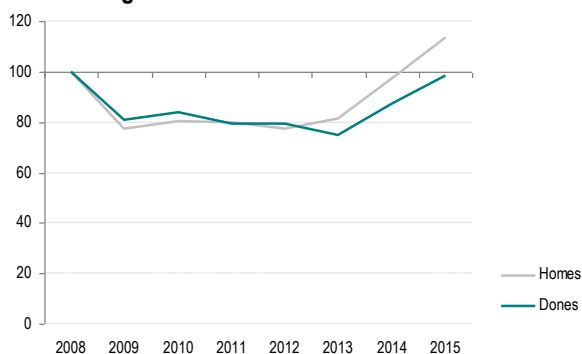
El contractes registrats és una altra dimensió d'anàlisi que permet observar la situació de les dones en el mercat de treball del Baix Llobregat.

Si prenem com a base l'any 2008, en cap any posterior s'ha augmentat el nombre de contractes registrats. Segons sexe, no observem gaires diferències de comportament, descens continuat fins al 2013 que comença a augmentar. El darrer any, mentre entre els homes els contractes registrats superen als de 2008 (137.243 en el 2015, 16.547 més que en el 2008) entre les dones, tot i augmentar, encara no superen els registrats en el mateix any (102.481 en el 2015, 1.674 contractes menys que en el 2008).

En tots els anys observats el pes de contractes registrats per homes supera el de dones, a més, de manera progressiva ha anat augmentant el pes dels homes en els contractes registrats.

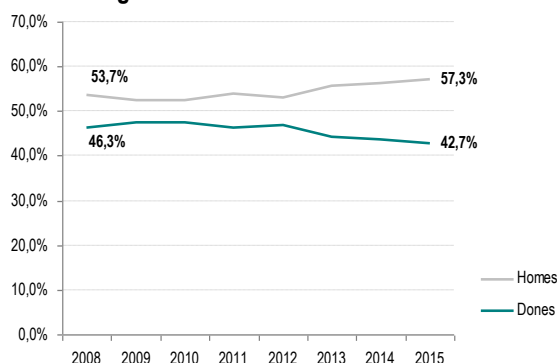
Segons edat, el pes del contractes registrats per dones disminueix a mesura que augmenta la seva edat. Així, mentre entre els contractes registrats per joves, el 49% són per dones, entre els grans, aquest percentatge disminueix fins arribar al 38%.

Evolució contractes registrats segons sexe. 2008=100. Baix Llobregat

Font: OC-BL a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Pes dels contractes registrats segons sexe. Evolució. Baix Llobregat.

Font: OC-BL a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Contractes registrats al Baix Llobregat segons sexe i edat. 2015.

	Homes	Dones	Total	Dones/ total contractes registrats
Menors de 20	4.260	4.039	8.299	48,7%
De 20 a 29 anys	43.698	37.694	81.392	46,3%
De 30 a 45 anys	62.212	41.767	103.979	40,2%
De 45 a 54 anys	21.384	15.501	36.885	42,0%
55 anys i més	5.689	3.480	9.169	38,0%
Total	137.243	102.481	239.724	42,7%

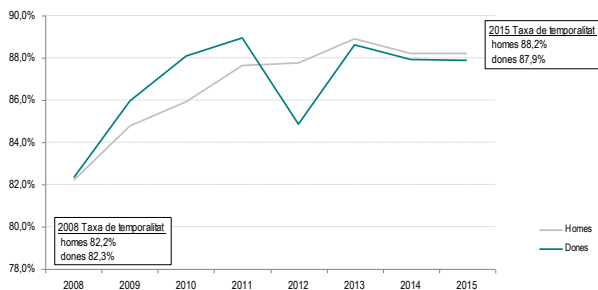
Font: OC-BL a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació

5.1 Modalitat dels contractes registrats.

Els contractes temporals són majoritàriament registrats per homes. Aquests contractes han augmentat des de 2008 i només en els primers anys (fins el 2011) el creixement dels contractes temporals registrats per dones és superior. Augmenta també el pes dels contractes temporals registrats per homes (de suposar el 54% en el 2008 fins al 57% en el 2015).

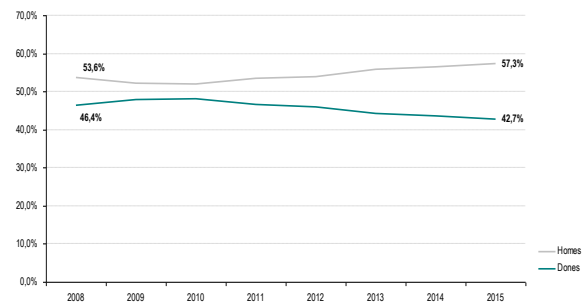
El 61% dels contractes d'interinitat van ser registrats per dones. El 56% dels contractes ordinaris indefinits van ser registrats per homes.

Evolució taxa de temporalitat contractual segons sexe. Baix Llobregat

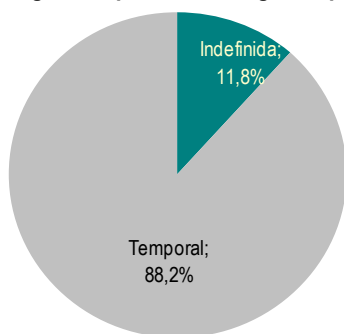
Font: OC-BL a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Pes dels contractes temporals registrats segons sexe. Evolució. Baix Llobregat.

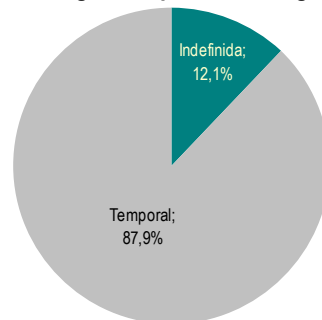
Font: OC-BL a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Contractes registrats per homes segons tipologia.

Font: OC-BL a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Contractes registrats per dones segons tipologia.

Font: OC-BL a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

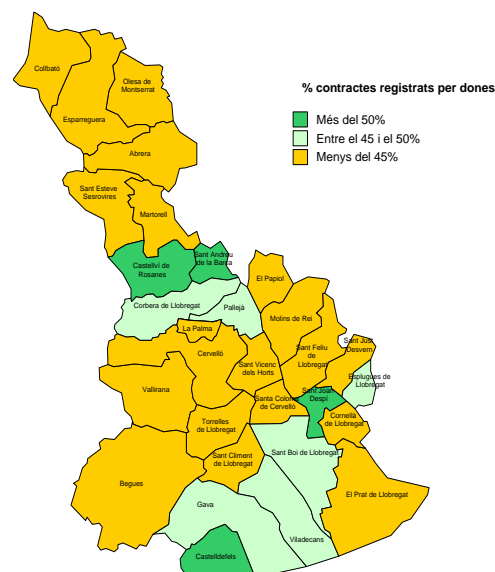
Contractes registrats segons modalitat de contracte i sexe. Baix Llobregat 2015.

	Quants d'aquests contractes són registrats per homes	Quants d'aquests contractes són registrats per dones	Pes d'aquests contractes respecte el total de contractes registrats per homes	Pes d'aquests contractes respecte el total de contractes registrats per dones
Eventuals circumstàncies producció	57,8%	42,2%	39,9%	38,9%
Obra o servei	65,3%	34,7%	37,0%	26,3%
Interinitat	38,6%	61,4%	9,8%	20,9%
Ordinari temps indefinit	55,6%	44,4%	7,6%	8,1%
Convertits en indefinits	58,6%	41,4%	4,0%	3,8%
Pràctiques	48,2%	51,8%	0,6%	0,8%
Formació	52,9%	47,1%	0,4%	0,4%
Foment de la contractació indefinida	52,5%	47,5%	0,2%	0,2%
Temporals bonificats minusvàlids	60,9%	39,1%	0,2%	0,2%
Jubilació parcial	67,9%	32,1%	0,2%	0,1%
Relleu	48,9%	51,1%	0,1%	0,1%
Altres	55,7%	44,3%	0,1%	0,1%
Indefinit minusvàlids	57,9%	42,1%	0,1%	0,0%
Inserció	70,8%	29,2%	0,0%	0,0%
Substitució jubilació 64 anys	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%

Font: OC-BL a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

5.2 Dades municipals.

Només 4 dels 30 municipis del Baix Llobregat els contractes registrats per dones es situen per sobre del nombre de contractes registrats per homes (Castelldefels; Sant Joan Despí i Sant Andreu de la Barca amb un 52% del total de contractes registrats per dones). Abrera (24%) i Palma de Cervelló (29%) són els municipis amb menor percentatge de contractes registrats per dones de la comarca.

Municipis amb major pes de contractes registrats per dones. Baix Llobregat.

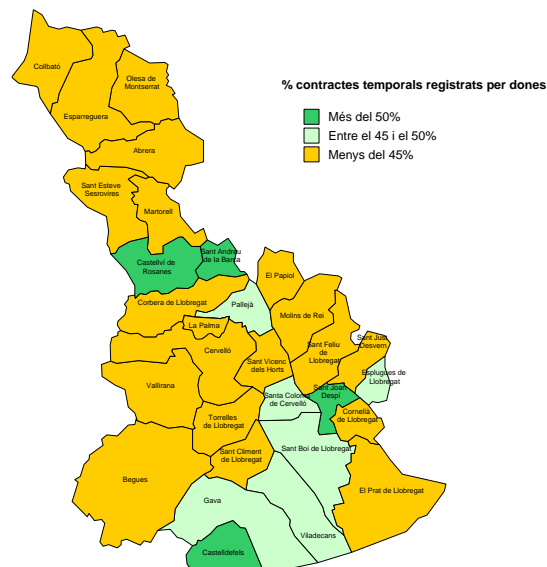
	% contractes registrats per dones
Castelldefels	52,3%
Sant Joan Despí	52,2%
Sant Andreu de la Barca	51,7%
Castellví de Rosanes	50,7%
Sant Boi de Llobregat	49,2%
Esplugues de Llobregat	49,0%
Viladecans	47,3%
Corbera de Llobregat	46,9%
Gavà	46,7%
Pallejà	45,1%

Font: OC-BL a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Municipis amb menor pes de contractes registrats per dones. Baix Llobregat.

	% contractes registrats per dones
Abrera	24,1%
Palma de Cervelló, la	29,2%
Papiol, el	32,5%
Sant Vicenç dels Horts	33,7%
Prat de Llobregat, el	34,6%
Sant Climent de Llobregat	36,1%
Collbató	36,2%
Vallirana	36,6%
Martorell	37,2%
Sant Esteve Sesrovires	38,2%

Font: OC-BL a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Municipis amb major pes de contractes temporals registrats per dones. Baix Llobregat.

	% contractes temporals registrats per dones
Sant Joan Despí	53,5%
Sant Andreu de la Barca	53,0%
Castelldefels	52,2%
Castellví de Rosanes	52,1%
Sant Boi de Llobregat	49,9%
Esplugues de Llobregat	48,4%
Viladecans	48,0%
Gavà	46,7%
Santa Coloma de Cervelló	45,7%
Pallejà	45,4%

Font: OC-BL a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Municipis amb menor pes de contractes temporals registrats per dones. Baix Llobregat.

	% contractes temporals registrats per dones
Palma de Cervelló, la	22,4%
Abrera	22,9%
Sant Vicenç dels Horts	32,1%
Collbató	32,1%
Prat de Llobregat, el	33,6%
Papiol, el	33,9%
Sant Climent de Llobregat	36,0%
Vallirana	36,6%
Martorell	37,2%
Begues	38,2%

Font: OC-BL a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

6. Contrastació d'hipòtesis

HIPÒTESIS	CONTRAST
H1. Existeix discriminació de gènere al mercat de treball del Baix Llobregat	Tant la distribució salarial, com l'evolució de l'atur, la caracterització de l'atur i de les ocupacions, condueixen cap a l'encara discriminació per gènere al mercat de treball. Un element a destacar és l'edat i el nivell salarial, a major edat, major discriminació, a menor nivell salarial, major discriminació.
H2. Existeix segregació vertical al mercat de treball del Baix Llobregat	Confirmem parcialment la hipòtesi. Tot i que observem un predomini d'homes en l'ocupació de directius i gerents. No observem una major presència de dones a mesura que baixem de l'escala d'ocupacions.
H3. Existeix segregació horitzontal al mercat de treball del Baix Llobregat	Existeixen activitats econòmiques clarament masculinitzades (construcció, agricultura, relacionades amb energies o gestió de residus) i altres feminitzades (activitats de les llars, sanitàries i de serveis socials o educació), per tant, confirmem la hipòtesi.
H4. Existeix una discriminació salarial per gènere	Es confirma la hipòtesi. Les dades de l'enquesta d'estructura salarial ens mostren bretxes salarials en favor dels homes tant en el conjunt de salaris, per grups d'edat, tipus d'ocupació o sectors productius.
H5. L'emprenedoria es resisteix entre les dones.	El percentatge d'empresaris és superior al d'empresàries. La taxa d'activitat emprenedora (TEA) també mostra un diferencial positiu d'homes respecte dones. És per això que confirmem la hipòtesi.
H6. La responsabilitat de la conciliació laboral i familiar encara recau en les dones	Augmenten els permisos de paternitat i els permisos de maternitat compartits amb els homes. Les activitats relacionades amb llar i família continuen sent responsabilitat de les dones, el temps dedicat a les mateixes també és superior entre les dones. És per això que confirmem la hipòtesi.

7. Semàfor d'indicadors de mercat de treball.

DIMENSIÓ	Indicador	Dones	Diferencial	Homes
Població activa	Taxa d'activitat	● 74,3%	-9,2	83,5%
	Taxa d'ocupació	● 59,8%	-8,7	68,5%
	Taxa d'atur	● 19,5%	1,6	17,9%
	Taxa d'inactivitat	● 25,7%	9,2	16,5%
Població ocupada	Població ocupada compte propi	● 11,7%	-9,5	21,2%
	Població ocupada assalariada	● 87,6%	9,1	78,5%
	Població ocupada assalariada contracte temporal	● 19,2%	-0,8	20,0%
	Població ocupada assalariada contracte indefinit	● 80,8%	0,8	80,0%
	Població ocupada temps parcial	● 21,7%	14,6	7,1%
Emprenedoria	Empresaris amb personal	● 32,4%	-35,2	67,6%
	Membres de cooperatives	● 40,5%	-19	59,5%
	Taxa d'activitat emprenedora	● 39,0%	-22	62,0%
Usos del temps Participació en l'activitat	Llar i família	● 91,9%	12,9	79,0%
	Treball remunerat	● 29,6%	-9,3	38,9%
	Aficions i informàtica	● 27,1%	-9,7	36,7%
	Esports i activitats a l'aire lliure	● 37,8%	-5,2	43,0%
	Variació anual prestacions per paternitat	● 2,4%		
	% prestacions de maternitat compartides	● 1,9%		
Bretxa salarial	Segons rang salarial			
	Percentil 90	● -24,9%	-12.287 €	49.385 €
	Percentil 10	● -31,4%	-3.144 €	10.020 €
	Mitjana	● -25,1%	-6.944 €	27.684 €
	Segons grup d'ocupació			
	Alta	● -20,8%	-7.744 €	37.257 €
	Mitjana	● -26,0%	-5.972 €	22.969 €
	Baixa	● -37,8%	-7.905 €	20.933 €
	Segons sector productiu			
	Indústria	● -19,3%	-5.924 €	30.713 €
	Construcció	● -15,0%	-3.951 €	26.394 €
	Serveis	● -24,4%	-6.515 €	26.705 €
	Segons edat			
Més de 54 anys	● -29,1%	-9.092 €	31.263 €	
De 25 a 34 anys	● -14,6%	-3.046 €	20.806 €	
Menys de 25 anys	● -25,5%	-3.067 €	12.016 €	
Pobresa	Taxa de risc a la pobresa	● 21,6%	1,4	20,2%
Atur registrat	% persones aturades que són dones	● 54,0%	-8	
	Demandants d'ocupació de més de 2 anys	● 32,1%	8,5	23,6%
	Directors i gerents	● 29,7%	-40,6	70,3%
	Professionals científics i intel·lectuals	● 58,9%	11,4	41,1%
	Ocupacions elementals	● 57,4%	14,8	42,6%
	Empleats d'oficina comptables i administratius	● 83,3%	66,7	16,7%
Contractes registrats	% contractes registrats per dones	● 42,7%	-14,5	57,3%
	% contractes registrats per menors de 20 anys que són dones	● 48,7%	-2,6	51,3%
	% contractes registrats per majors de 55 que són dones	● 38,0%	-24	62,0%
	Taxa de temporalitat contractual	● 87,9%	-0,3	12,1%

8. Conceptes i accés a les dades.

Principals indicadors de població activa:

Població activa: Persones de 16 anys i més que tenen ocupació o estan disponibles i fan gestions per incorporar-se al mercat de treball.

Població ocupada: Persones de 16 anys i més que han treballat en una ocupació de forma remunerada, com a mínim una hora durant la setmana de referència, per compte propi o d'altri, incloent-hi les persones temporalment absents que esperen la seva reincorporació. Cal destacar el subcol·lectiu de la població ocupada assalariada que s'obté classificant la població segons la situació professional.

Taxa d'activitat: es calcula dividint la població activa per la població de 16 anys i més.

Taxa d'ocupació: es calcula dividint la població ocupada per la població de 16 anys i més.

Taxa d'atur: es calcula dividint la població desocupada per la població activa.

Taxa d'inactivitat: es calcula dividint la població inactiva per la població de 16 anys i més.

Font de les dades: Enquesta de Població Activa

L'Enquesta de població activa (EPA) és la principal font per al coneixement del mercat de treball. És una investigació per mostreig elaborada per l'INE seguint la metodologia de l'Oficina Internacional del Treball (OIT) i l'Oficina Estadística de la Unió Europea (Eurostat). L'enquesta és de periodicitat trimestral i el seu objectiu principal és conèixer la relació amb l'activitat econòmica de la població.

Abast temporal i territorial: 2015, Catalunya.

Principals indicadors de població ocupada:

% Població ocupada per compte propi: Percentatge de població ocupada que treballa per compte propi.

% població ocupada assalariada: Percentatge de població ocupada que és assalariada.

% població ocupada a temps parcial: Percentatge de població ocupada que treballa a temps parcial. La població ocupada a temps parcial és aquella que en l'enquesta s'autoubica com a tal, però sempre ha d'oscil·lar entre un mínim d'1 hora habitual setmanal de treball i un màxim de 35 hores habituals setmanals.

Font de les dades: Enquesta de Població Activa

Abast temporal i territorial: 2015, Catalunya.

Bretxa salarial:

La bretxa salarial entre homes i dones es defineix com la diferència entre la mitjana del guany salarial brut per hora dels homes i la mitjana del guany salarial brut per hora de les dones com a percentatge de la mitjana del guany salarial brut per hora dels homes.

La població objecte d'estudi són tots els treballadors per compte d'altri que prestin els seus serveis en comptes de cotització de 10 o més treballadors sense restriccions pel que fa a l'edat i a les hores treballades.

L'àmbit de cobertura sectorial són els comptes de cotització l'activitat econòmica dels quals s'englobi en els sectors de la indústria, la construcció i els serveis. S'exclou l'administració pública, les llars que ocupen personal domèstic i els organismes extraterritorials. El concepte de guany salarial utilitzat inclou els pagaments per hores extraordinàries, però no els pagaments extraordinaris.

Font de les dades: Enquesta d'estructura salarial de l'INE publicada per l'Idescat.

Abast temporal i territorial: 2013, Catalunya.

Principals indicadors d'emprenedoria:

Emprenedors en fase inicial : persones que porten entre 0 i 3 mesos desenvolupant la seva iniciativa empresarial.

Emprenedors consolidats: persones que porten com a mínim 42 mesos desenvolupant la seva iniciativa empresarial.

Emprenedors potencials: persones amb intenció d'emprendre en els propers 3 anys.

TEA: Taxa d'activitat emprenedora que mesura les iniciatives empresarials d'entre 0 i 3,5 anys en el mercat sobre la població en edat activa.

Font de les dades: Cens de Població i Habitatges. Global Entrepreneurship Monitor.

Cens de Població i Habitatges facilita les dades a nivell comarcal de la població ocupada segons situació professional: empresaris amb o sense personal; membres de cooperatives; assalariats fixos o eventuais i ajudes familiars.

El **Global Entrepreneurship Monitor (GEM)** té com objectiu principal mesurar la participació dels individus en la creació d'empreses.

El projecte GEM, el va començar el 1999 el Babson College i la London Business School com un observatori internacional amb la participació de deu països, té com a objectiu analitzar el fenomen emprenedor i proporcionar dades de les àrees fonamentals que nodreixen la investigació relacionada amb l'emprenedoria: els valors, les percepcions i les aptituds de la població adulta activa; l'activitat emprenedora i les seves característiques, i el context en què es desenvolupa el procés emprenedor. A aquest projecte s'hi han anat sumant els equips d'investigació de les principals universitats del món que treballen en aquest camp. Espanya s'hi va incorporar l'any 2000 i Catalunya el 2003. Actualment, en el cicle 2014, hi han participat més de 75 països, així com gairebé totes les comunitats autònomes d'Espanya. L'Associació RED GEM Espanya amb més de 130 investigadors, 19 universitats i més de 90 institucions i constitueix un potent recurs per la capacitat d'estudi, diagnòstic i investigació sobre l'activitat emprenedora. Tot això fa que, actualment, el projecte GEM sigui l'estudi de referència internacional en el camp de l'emprenedoria.

Abast temporal i territorial: 2011, Baix Llobregat del Cens de Població i Habitatges. 2014, Catalunya del Global Entrepreneurship Monitor.

Usos del temps:

Enquesta usos del temps: què mesura

L'Enquesta de l'ús del temps té per objectiu mesurar la magnitud del temps que la població dedica a les activitats diàries. Comprèn la distribució, la durada i l'horari de les activitats i proporciona informació sobre els horaris efectius de treball, l'abast del treball que no és de mercat, els ajuts entre les llars, el comportament de la població en temps de lleure, el temps de treball remunerat i no remunerat, i el temps de les activitats diàries realitzades amb ordinador o Internet.

L'Enquesta de l'ús del temps és una estadística oficial de la qual s'han fet dues edicions: la primera (2002–2003) es va fer en col·laboració amb l'INE i la segona (2010–2011) és una estadística pròpia de l'Idescat.

Font de les dades: Idescat

Abast temporal i territorial: 2011, Catalunya.

Prestacions per maternitat i paternitat:

La titularitat del dret del **permís de maternitat**, que és de 16 setmanes, correspon a la mare. Aquest permís és intransferible al pare abans de la setena setmana. Si la mare cedeix aquest permís al pare, aquest en podrà gaudir les 10 setmanes següents. **Prestació per paternitat**: Com a regla general, els treballadors per compte d'altri podran exercir aquest dret o bé des de l'acabament del permís retribuït previst legalment o convencionalment (mínim 2 dies), pel naixement, l'adopció o l'acolliment, i fins que finalitzi la suspensió del contracte per maternitat; o bé, immediatament després de l'acabament de l'esmentada suspensió per maternitat.

Font de les dades: Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Abast temporal i territorial: 2015, Catalunya i Província Barcelona

Taxa de risc a la pobresa:

La població en risc de pobresa inclou aquelles persones la renda disponible de les quals es troba sota el llindar de risc a la pobresa. En el cas de Catalunya, el llindar es fixa com el 60% de la mediana dels ingressos disponibles anuals equivalents de la població catalana. Així la taxa de risc a la pobresa calcularà, respecte aquest llindar, el percentatge de persones que es troben en risc de pobresa.

Font de les dades: Enquesta de condicions de vida de l'INE publicada a l'Idescat.
Abast temporal i territorial: 2014, Catalunya.

Atur registrat:

Recull les demandes d'ocupació registrades en les Oficines del Servei d'Ocupació de Catalunya (OSOC) que estan actives l'últim dia laborable de cada mes i que no es corresponen amb cap de les següents situacions: pluriocupació, millora d'ocupació, col·laboració social, jubilats, persones de més de 65 anys, en recerca d'ocupació conjuntural o de jornada inferior a 20 hores, estudiants, demandes suspeses, compatibilitat de prestacions, treballadors eventuais agrícoles.

Font de les dades: Departament d'Empresa i Ocupació.
Abast temporal i territorial: 2015, Baix Llobregat i municipis.

Contractació registrada:

Contractes registrats a les Oficines del Servei d'Ocupació de Catalunya (OSOC) i comunicacions de contractació que realitzen les empreses, amb lloc de treball a Catalunya.

Font de les dades: Departament d'Empresa i Ocupació.
Abast temporal i territorial: 2015, Baix Llobregat i municipis.

9. Recomanacions bibliogràfiques

Consell Econòmic i Social de Barcelona (2014). «**Dones i mercat de treball a Barcelona**»..

Aquest informe analitza la situació de les dones en el mercat de treball a Barcelona. L'anàlisi comprèn la distribució salarial; la conciliació personal i laboral; evolució atur i contractes registrats.

http://www.bcn.cat/cesb/pdf/informes/i2014/Dones_i_treball.pdf

Entitats Catalanes d'Acció Social (2015). «**Crisi, gènere i pobresa**» Informe INSOCAT 5.

Aquest informe analitza els efectes de la crisi econòmica en la vida quotidiana de les famílies i veure si les situacions de pobresa i desigualtat que genera són diferents entre els homes i les dones. És a dir, com condiona o modifica la distribució de les tasques familiars, els rols home-dona, etc., per valorar fins a quin punt la situació desigual de les dones en aquesta crisi produeix un augment del seu risc de pobresa i exclusió social. L'informe aborda sis àmbits d'anàlisi: Mercat laboral, Distribució de les tasques familiars, Salut, Sensellarisme, Protecció Social, i Condicions de vida i pobresa a les Ilars catalanes.

http://acciosocial.org/wp-content/uploads/2015/12/INSOCAT-5_CrisiGenerePobresa_ECAS.pdf

Entitats Catalanes d'Acció Social (2015). «**Polarització social i pobresa més severa**» Informe INSOCAT 6.

A Catalunya hi ha cada vegada més persones en situació de pobresa extrema. La situació de pobresa extrema afecta especialment determinats col·lectius: famílies amb fills a càrrec, famílies monoparentals i persones migrades. La xarxa social, relacional, resulta molt important per pal·liar aquestes situacions, tal com mostren les dades que reflecteixen el suport econòmic de la gent gran als seus fills i nets gràcies als ingressos de les pensions, encara que siguin minses. En aquest sentit, les persones migrades pateixen una dificultat afegida degut a la manca o debilitat de xarxes socials i familiars.

Aquesta edició de l'informe INSOCAT mostra també com la societat catalana és cada vegada més desigual. Es dona una creixent polarització social: els rics són cada vegada més rics, els pobres cada vegada més pobres, i la classe mitjana s'afebleix (fet preocupant tenint en compte que és el motor econòmic de la societat).

http://acciosocial.org/wp-content/uploads/2015/12/INSOCAT-6_Polaritzacio-i-pobresa-severa_ECAS.pdf

Teresa Torns (novembre 2015). **El temps i el treball**. Jornada la gestió del temps (Consell del Treball Econòmic i Social).

Presentació que estudia la distribució i usos del temps segons gènere. Un dels principals objectius d'aquesta presentació és fer incidència en la concepció completa del treball (més enllà del treball remunerat) i en la distribució de les tasques domèstiques i de cura segons gènere.

http://ctesc.gencat.cat/doc/doc_25153845_1.pdf

EEA GRANTS. Igualdad de Género. Proyecto. Un futuro sin brecha. (febrer 2016). **Igualdad retributiva y negociación colectiva**. Publicat per UGT.

Anàlisi de més de 130 convenis estatals de sector que afecten més de 5,6 milions de persones treballadores, de les quals un 35,5% són dones. En clau de gènere, s'ha estudiat el llenguatge emprat en la redacció dels convenis, les estructures de classificació professional o les estructures retributives, entre altres qüestions que poden tenir incidència en la formació de la desigualtat salarial entre dones i homes.

El treball assegura que com més gran és el grau de feminització d'un sector productiu, més gran és la diferència d'ingressos entre homes i dones en aquest mateix sector. Al mateix temps l'estudi mostra la feminització d'un sector laboral que reflecteix la segregació horitzontal que pateixen les dones en el mercat de treball. Les dones estan ocupades preferentment en sectors com els serveis, l'atenció i cura de les persones.

http://diaritreball.cat/wp-content/uploads/2015/10/informe_web_brecha.pdf